

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK

Broj: 03-07-6-569/17
Sarajevo, 23.08.2018. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Narodna stranka Radom za boljitak se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.170,00	0,35
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	2,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1.000,00	0,30
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	329.290,39	98,54
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	331.462,39	99,19
II	Ostali prihodi i drugo	2.693,51	0,81
	Izvori finansiranja (I+II)	334.155,90	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 233.488,78 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Narodna stranka Radom za boljitak. Skraćeni naziv stranke: Za boljitak.

Stranka je registrovana kod Kantonalnog Suda u Sarajevu, rješenjem broj: R 30/01 i dopunom rješenja broj: R-I-8/04 i R-I-5/05 od 28.06.2005. godine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-11-000003 od dana 03.06.2011. godine i rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-15-000001 od dana 30.12.2015. godine upisana je promjena adrese sjedišta stranke.

Sjedište stranke je u Širokom Brijegu, Dr. Ive Pilara 5.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Mladen Ivanović-Lijanović, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2016. godinu je Mirjana Šakota.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Narodna stranka Radom za boljitak ima sljedeću organizacionu strukturu²:

- Središnje urede,
- 10 kantonalnih odbora,
- 33 općinska odbora i

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, koji je dostavljen dana 21.08.2018. godine.

² Podaci iz korigovanog obrasca 1-1 (organizaciona struktura političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, koji je dostavljen dana 21.08.2018. godine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Narodne stranke Radom za boljitak za 2016. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak u periodu od 2005. do 2015. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2015. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da vodi evidencije o primljenim donacijama, da ne prima priloge preko dozvoljenog limita, da poslovne knjige vodi u skladu sa zakonskim propisima, odnosno da vodi adekvatne evidencije o svojim приходima, rashodima i obavezama, i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Narodna stranka Radom za boljitak prekršila je odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Stranka nije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Uvidom u Odluku o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija broj: 02-02-535-3/13-VI od 28.03.2013. godine koju je dostavila Općina Jablanica⁴, utvrđeno je da je Općinski odbor

³ Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašteno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

⁴ Akt Općine Jablanica, broj: 01-25-4-967/17 od 14.04.2017. godine.

Narodne stranke Radom za boljitak Jablanica koristio poslovni prostor u vlasništvu Općine Jablanica, površine 13,75 m², bez naknade.

- Na osnovu podataka koje je dostavila Općine Hadžići⁵, utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak koristila bez naknade poslovni prostor Općine Hadžići, bez naknade.

Narodna stranka Radom za boljitak je korištenjem poslovnih prostora u vlasništvu općina bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčane donacije, koje je u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu.

b) Stranka je prekršila odredbu člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁶

Kontrolom prihoda iskazanih u godišnjem finansijskom izvještaju utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak na osnovu Knjižne obavijesti pravnog lica „Braća Mujić“ export-import d.o.o. Sarajevo broj: 128/16 od 12.10.2016. godine otpisala obavezu prema ovom pravnom licu u korist prihoda u iznosu od 1.000,00 KM.

Na osnovu podataka koje je dostavila Općina Ilidža, utvrđeno je da je Općina Ilidža tokom 2016. godine imala sklopljen Okvirni sporazum sa pravnim licem „Braća Mujić“ export-import d.o.o. Sarajevo za sanaciju, rekonstrukciju i asfaltiranje saobraćajnica na području Općine Ilidža u ukupnoj vrijednosti od 389.406,72 KM bez PDV-a, te Ugovor o ustupanju radova u iznosu od 59.372,96 KM bez PDV-a.

S obzirom da Narodna stranka Radom za boljitak nije imala obavezu da plati svoje obaveze, ostvarila je prihode po osnovu nenovčane donacije pravnog lica „Braća Mujić“ export-import d.o.o. Sarajevo koje je imalo sklopljene ugovor o javnim nabavkama sa Općinom Ilidža čije su vrijednosti veća od 10.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Narodna stranka Radom za boljitak prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak u poslovnim knjigama nije vodila potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama i nije popunila godišnji finansijski izvještaj za 2016. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1)⁷ i člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Narodna stranka Radom za boljitak nije u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu pravilno iskazala prihode iz budžeta, čime je prekršila odredbe 19. Pravilnika.

- Na osnovu podataka koje je dostavila Općina Doboj Jug, utvrđeno je da su iz budžeta ove općine za finansiranje Narodne stranke Radom za boljitak izdvojena sredstva u iznosu od 2.192,00 KM.

Uvidom u Odluku Općinskog načelnika broj: 02-14-2-768-1/16 od 12.08.2016. godine, utvrđeno je da su sredstva koja su namijenjena za Narodnu stranku Radom za boljitak uplaćena na transakcijski račun OO Socijaldemokratske partije Doboj Jug, i to na osnovu Izjave predsjednika parlamentarne političke stranke, Narodne stranke Radom za boljitak, koja participira u

⁵ Akt Općine Hadžići, broj: 08-49-3296/17 od 11.04.2017. godine.

⁶ Privatna preduzeća koja su s organima izvršne vlasti na svim nivoima u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci roba ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu s propisima o javnim nabavkama u BiH ne mogu finansijski pomagati političke stranke ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM (desethiljada konvertibilnih maraka).

⁷ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

Općinskom vijeću, od 09.08.2016. godine⁸. U izjavi je navedeno da se sredstva namijenjena za Narodnu stranku Radom za boljitak ustupaju OO Socijaldemokratske partije Doboj Jug.

Narodna stranka Radom za boljitak nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala i u poslovnim knjigama evidentirala prihode iz budžeta Općine Doboj Jug u iznosu od 1.096,00 KM niti je iskazala rashode u istom iznosu.

- Uvidom u podatke koje je dostavila Općina Ljubuški, utvrđeno je da su iz budžeta ove općine za finansiranje Narodne stranke Radom za boljitak izdvojena sredstva u iznosu od 2.266,66 KM.

Uvidom u Zaključak Općinskog načelnika broj: 02-05-7-486/2016 od 26.07.2016. godine, utvrđeno je da su sredstva koja su namijenjena za Narodnu stranku Radom za boljitak uplaćena na račun fizičkog lica, i to na osnovu zahtjeva za isplatu koji je potpisalo isto lice.

Stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala i u poslovnim knjigama evidentirala prihode iz budžeta Općine Ljubuški u iznosu od 2.266,66 KM, niti je iskazala rashode u istom iznosu.

- (2) Narodna stranka Radom za boljitak nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostorija u vlasništvu općina Jablanica i Hadžići, niti je iskazala troškove zakupa, čime su prekršene odredbe čl. 13., 18., 21. i 22. Pravilnika.

- (3) Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora koje je dostavila politička stranka i podatke koje su dostavile općine, utvrđeno je da stranka nije vodila potpune evidencije o troškovima zakupa poslovnih prostorija, čime su prekršene odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Služba za reviziju je utvrdila da je stranka troškove zakupa poslovnih prostora koje je koristila u Ilidži, Bihaću i Kalesiji iskazala u manjem iznosu za 365,16 KM⁹ u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.

S obzirom da stranka nije evidentirala troškove, tako ni obaveze prema zakupodavcima na dan 31.12.2016. godine nisu pravilno iskazane, čime je su prekršene odredbe člana 24. Pravilnika.

Pored navedenog, utvrđeno je da je stranka troškove zakupa poslovnog prostora koji je koristio Središnji ured u Širokom Brijegu iskazala u iznosu od 2.400,00 KM, što je za 1.200,00 KM više u odnosu na ugovorenu cijenu zakupa.¹⁰

d) Narodna stranka Radom za boljitak prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Dana 15.08.2017. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci uputila zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije broj: 03-07-6-569-2/17, kojim je zatraženo da dostavi: bruto bilans stranke na dan 31.12.2016. godine, glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.-31.12.2016. godine, dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora u 2016. godini za sve organizacione dijelove stranke sa pregledom dokumentacije, kopiju izdatih potvrda o primljenim priložima fizičkih lica koji su iskazani na obrascu 3-a, dokumentaciju o prihodima od imovine, kopiju računa za troškove propagande, izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine za pravna lica-dobavljače: KJP „ZOI 84“ Olimpijski centar Sarajevo, „Holiday Inn“ i „Velmos company“ i kopije izvoda sa transakcijskih i deviznih računa stranke za period 01.01.-31.12.2016. godine.

⁸ U izjavi koju je u ime Narodne stranke radom za boljitak dao predsjednika parlamentarne političke stranke je navedeno da se sredstva za budžetsku 2016. godinu koja su namjenjena za Narodnu stranku Radom za boljitak u iznosu od 2.192,00 KM ustupaju OO Socijaldemokratske partije Doboj Jug.

⁹ Troškovi zakupa poslovnog prostora koji je korišten u Ilidži su iskazani u manjem iznosu za 296,64 KM, Bihaću za 35,76 KM i Kalesiji za 32,76 KM.

¹⁰ Stranka je u poslovnim knjigama 02.01.2017. godine u korist prihoda izvršila ispravku obaveze prema zakupodavcu.

S obzirom da Narodna stranka Radom za boljitak nije postupila u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹¹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Narodna stranka Radom za boljitak je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši sredstva u iznosu od 348.026,40 KM.

Narodna stranka Radom za boljitak je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu iskazala troškove propagande u iznosu od 9.566,12 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Narodnoj stranci Radom za boljitak da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja dodatnu dokumentaciju.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Narodna stranka Radom za boljitak je dostavila primjedbe na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu. Stranka je dostavila ispravljene obrasce 1.1, 3, 3-a, 3-c, 3-e i 3-f godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, čime je djelimično otklonila utvrđene nedostatke u popunjavanju obrazaca finansijskog izvještaja.

Služba za reviziju je uvažila argumentovane primjedbe stranke, pa je u skladu sa istima korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja o pregledu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

---

¹¹ Član 15.10 stav (2) Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.